

12-12-24

MDR-2024-00036

Rikke Felby

Referat fra møde i Psykiatri- og Socialudvalget den 5. december 2024

Deltagere: Jacob Klærke, Vibeke Gamst, Anne Skau Styrishave, Dorte Vilhelmsen, Else Søjmark, Malou Skeel, Mette Bossen Linnét, Steen Jakobsen, Susanne Due Kristensen, Bente Gertz, Grethe Olivia Nielsson

Afbud: Anne Thilemann, Lone Mortensen

Deltagere fra sekretariatet: Camilla Hersom, Thomas I. Jensen, Anne Sofie Bæk-Sørensen, Julie Kjærgaard

Indholdsfortegnelse

1 (Fortrolig)	3
2 (Offentlig) Godkendelse af åbent referat fra mødet den 8. november 2024	4
3 (Offentlig) Aftale om sundhedsreform	5
4 (Fortrolig)	6
5 (Offentlig) Status for 10-årsplanen og Aftale om bedre psykiatri	7
6 (Offentlig) Temadrøftelse om udsatteområdet.....	11
7 (Offentlig) Udkast til mødeplan for 2025	15
8 (Offentlig) Meddelelser og gensidig orientering	17
9 (Offentlig) Eventuelt - åbent.....	19
10 (Fortrolig)	20

1 (Fortrolig)

MDR-2024-00036

2 (Offentlig) Godkendelse af åbent referat fra mødet den 8. november 2024

Rikke Felby
MDR-2024-00036

Resumé

Referatet blev sendt til udvalget via First Agenda den 15. november 2024.

Indstilling

*Det indstilles,
at udvalget godkender referatet*

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Udvalget godkendte referatet.

Bilag

1. Referat - Åben (1737482 - MDR-2024-00035)

3 (Offentlig) Aftale om sundhedsreform

Julie Kjærgaard
EMN-2022-00567

Resumé

Den 15. november 2024 blev Aftale om sundhedsreform præsenteret af regeringen og Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre.

Indstilling

Det indstilles,
at Psykiatri- og Socialudvalget drøfter sundhedsreformaftalen med afsæt i udvalgets fokusområder.

Sagsfremstilling

Regeringen og Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre offentliggjorde den 15. november 2024 deres aftale om sundhedsreform.

Udvalgets drøftelse bør tage afsæt i de områder som vedrører psykiatri- og socialområdet. Sidestilling og sammenlægning af somatik og psykiatri vil blive behandlet under næstkommende punkt på dagsordenen.

Link til [Aftale om sundhedsreform 2024 her](#).

Vedhæftet som bilag er kort opsummering af de punkter, hvor aftalen adskiller sig fra regeringens udspil ift. psykiatri- og socialområdet.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Udvalget drøftede relevante elementer i Aftale om sundhedsreform 2024. Udvalgets drøftelse kredsede særligt om de nye sundhedsråd og de heri indlejrede potentialer og udfordringer. Det blev drøftet, hvordan sundhedsrådene skal operere, og hvordan socialområdet skal løftes i rådene. Vigtigheden af, at rådene samarbejder blev pointeret og generelt blev behovet for sparring og koordination internt og på tværs af regioner fremhævet.

Bilag

1. Sundhedsreformen ift. psykiatri og socialområdet (1740088 - EMN-2022-00567)

4 (Fortrolig)

EMN-2024-01122

5 (Offentlig) Status for 10-årsplanen og Aftale om bedre psykiatri

---

Josefina Hindenburg Krausing
EMN-2020-00886

Resumé

Psykiatri- og Socialudvalget orienteres løbende om status for arbejdet med 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri. Dette senest på møde d. 8. november 2024. Det er begrænset, hvad der er sket siden sidst ift. udvikling i 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri. Evt. nyt i de forskellige indsatser er fremhævet i dagsordenen.

På alle fem prioriterende områder i 10-årsplanen for psykiske lidelser og mental sundhed er der fremdrift. Desuden er der fremdrift i indsatser i regi af Aftale om en bedre psykiatri.

De politiske forhandlinger om Sundhedsstyrelsen og Social- og Boligstyrelsens oplæg til rækkefølge og prioritering af anbefalingerne i styrelsernes faglige oplæg til en 10-årsplan for psykiatri og mental sundhed for årene 2025-2030 er udskudt til primo 2025.

Indstilling

Det indstilles,

at Psykiatri - og Socialudvalget tager orienteringen til efterretning, og at udvalget drøfter status for 10-årsplanen for psykiatrien og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri.

Sagsfremstilling

Der har i regi af Sundhedsstyrelsen været afholdt fem møder i Nationalt råd for psykiske lidelser og mental sundhed. Næste møde er i december 2024. Rådet har på møde i foråret drøftet udkast til oplæg til rækkefølge og prioritering for indsatser 2025 – 2030.

Sundhedsstyrelsen og Social- og Boligstyrelsen har, som udvalget tidligere er orienteret om, offentliggjort et oplæg til rækkefølge og prioritering af anbefalingerne i styrelsernes faglige oplæg til en 10-årsplan for psykiatri og mental sundhed for årene 2025-2030. Link til oplæg: <https://www.sst.dk/-/media/Nyheder/2024/Oplaeg-til-raekkefoelge-og-prioritering-af-anbefalinger-under-10-aarsplanen-september2024.ashx>

Oplægget, som styrelserne har sendt til Indenrigs- og Sundhedsministeriets departement, tager afsæt i regeringens prioritering af et fagligt løft af psykiatriområdet frem mod 2030. I oplægget indgår en tydelig prioritering af indsatser i de første tre år, mens der er indlagt mulighed for større fleksibilitet i årene 2028-2030. Dette skyldes, at der ses et behov for en vis fleksibilitet til at prioritere midler til områder, hvor der viser sig særlige behov undervejs.

Det forventes nu, at der indgås politisk aftale om initiativer for psykiatrien for årene 2025 – 2030 primo 2025. I Aftale om Sundhedsreform 2024 fremgår, at der i 2025 allokeres midler til kapacitetsløft i psykiatrien. Der allokeres 175 mio. kr. i 2025, hvoraf 150 mio. kr. er til børne- og ungdomspsykiatrien, men hvor en mindre del efter aftale med Indenrigs og Sundhedsministeriet kan anvendes i voksenpsykiatrien. 25 mio. kr. allokeres til kapacitetsløft af sociale akuttilbud i socialpsykiatrien.

Status for igangværende arbejde i 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri

I alle regioner følges arbejdet med 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri tæt, herunder implementering af tiltag samt medfølgende økonomi.

På alle fem prioriterende områder i 10-årsplanen for psykiske lidelser og mental sundhed er der fortsat fremdrift. Lettilgængeligt behandlingstilbud i kommunerne til børn og unge i psykisk mistrivsel er under implementering. Forløbsbeskrivelser for børn, unge og voksne med psykoselidelser er offentliggjort, og der er offentliggjort en handlingsplan for forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg. Der er nu i relation til handlingsplanen for forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg nedsat et råd (Rådet for selvmordsforebyggelse), som erstatter det Nationale Partnerskab for forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg, som har haft virke fra 2017-2024. Rådet, som skal følge initiativerne i handlingsplanen, har et første møde i december 2024.

Desuden er der fortsat god fremdrift i etablering af de Danske Multidisciplinære Psykiatri Grupper, hvor der nu i alt er nedsat fem DMPG'er for hhv. skizofreni, depression, ADHD, bipolar lidelse og dobbeltdiagnose og senest er det besluttet, at der skal etableres en DMPG for spiseforstyrrelse. Endvidere er det i styregruppen for DMPG-arbejdet, som består af de fem regionale lægefaglige direktører i psykiatrien, Danske Regioner og RKKP, besluttet, at invitere forpersonerne fra Børne og Ungdomspsykiatrisk Selskab og Dansk Psykiatrisk Selskab med ind i styregruppen, således at selskaberne knyttes tættere til DMPG-arbejdet.

Også i forhold til Aftale om bedre psykiatri er der fremdrift. Dette blandt andet i forhold til det forberedende arbejde i regi af Sundhedsstyrelsen om hurtig opstart af behandling til børn og unge, opfølgning efter endt forløb i psykiatrien, bedre akut hjælp og større tryghed for medarbejderne samt forløbsbeskrivelse for børn og unge med autismespektrumforstyrrelser.

Sideløbende har et rådgivende udvalg for patientrettigheder i regi af Indenrigs og Sundhedsministeriet, udarbejdet mulige modeller for nye patientrettigheder i børne- og ungdomspsykiatrien. Danske Regioner afventer fortsat orientering om den videre proces fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Der er d. 14. november 2024 i øvrigt indgået aftale om fordeling af den nationale forskningsreserve for 2025. Her indgår, at der som opfølgning på det faglige oplæg til en 10-årsplan for psykiatri og mental sundhed afsættes 150 mio. kr. til forskning i psykiatri herunder forebyggelse, tidlig indsats, effektive og virksomme metoder til behandling m.m. Midlerne udmøntes af Danmarks Frie Forskningsfond.

I vedlagte detaljerede oversigt over initiativer ses status for de samlede initiativer.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Psykiatri - og Socialudvalget tog orienteringen til efterretning. Udvalget blev derudover orienteret om arbejdet med en national psykiatrisk akuttelefon og styrkelse af de regionale psykiatriske akuttilbud, som indgår i Aftale om en bedre psykiatri (2023). Akuttelefonen skal ifølge aftalen gradvist implementeres i 2025, og der er afsat 3,0 mio. kr. i 2024, 113,3 mio. kr. i 2025,

150,0 mio. kr. i 2026 og 150,6 mio. kr. i 2027 til initiativet. Heraf er 150 mio. kr. varige.

Sundhedsstyrelsens udkast til fagligt oplæg, anbefaler at eksisterende akutlinjer styrkes med psykiatrifaglighed, og at dertilhørende eksisterende telefonnumre/indgange anvendes, fremfor at oprette en særskilt, ny akuttelefon, med nyt nummer og en parallel driftsorganisation. Det er i overensstemmelse med regionernes anbefalinger. Yderligere anbefaler sundhedsstyrelsen at styrke akutte indsatser i regionerne herunder udgående funktioner.

Sundhedsstyrelsens udkast forventes oversendt til Indenrigs- og Sundhedsministeriets departement før jul, hvorefter det er forventningen, at ministeren vil tage stilling til Sundhedsstyrelsens anbefaling.

Bilag

1. november 2024 Skema over indsatser i 10- årsplan og Aftale bedre psykiatri samt nye patientrettigheder_ (1739412 - EMN-2020-00886)

6 (Offentlig) Temadrøftelse om udsatteområdet

Julie Kjærgaard
EMN-2022-00567

Resumé

Nogle af samfundets mest udsatte borgere lever med hjemløshed, psykisk sårbarhed og misbrugsproblemer. Der er tale om borgere med komplekse udfordringer, som ofte ikke passer ind i de almindelige systemer.

I regionalt regi er vi i kontakt med målgruppen i forbindelse med både somatiske og psykiatriske sundhedstilbud samt indsatser på socialområdet, og har derfor også kendskab til de udfordringerne, som er forbundet med, at indsatserne er placeret i forskellige sektorer.

Et regeringsudvalg er netop nu i slutprocessen med at udforme en politik, der skal styrke de mest udsattes mulighed for et bedre og mere værdigt liv, og skabe en vej ind i fællesskabet.

Kira West, formand for Rådet for Socialt Udsatte, holder på udvalgs mødet oplæg om, hvad rådet finder særligt afgørende for gruppen af de allermest udsatte borgere.

Indstilling

Det indstilles,

at Psykiatri- og Socialudvalget drøfter, hvordan regionerne kan være med til at løfte opgaven med de mest udsatte borgere.

Sagsfremstilling

Der er borgere, der af forskellige grunde har behov for støtte og behandling men som ikke passer ind i de almindelige systemer. Regionerne har berøring med målgruppen af udsatte borgere inden for både somatik, psykiatri og socialområdet. Blandt andet gennem:

- Dobbeldiagnosetilbuddet
- Udgående og opsøgende indsatser
- F-ACT og OPUS
- Flexklinikken
- De sikrede institutioner
- Tværsektorielle samarbejder med civilsamfundet

Regionerne har derfor også kendskab til udfordringerne forbundet med, at indsatserne for denne målgruppe er placeret i forskellige sektorer og forankret i forskellige lovkomplekser. Alle regioner har udsatteråd, som blandt andet er med til at identificere problemstillinger i det tværsektorielle samarbejde og dermed understøtte arbejdet med at skabe sammenhængende indsatser for borgerne.

Regeringens bebudede politik for de allermest udsatte

Det fremgik af regeringsgrundlaget, at regeringen ønsker at lægge grundstenene til en ny og værdig politik for de allermest udsatte – en såkaldt værdighedsreform. Et regeringsudvalg er i gang med dette arbejde.

Tidligere Social- og boligminister Pernille Rosenkrantz-Theil inviterede i det indledende udvalgsarbejde en bred række aktører til rundbordsdrøftelse i december 2023. På mødet var der mulighed for at dele perspektiver på de centrale udfordringer, som de mest udsatte møder, samt give input til mulige løsninger. Fra Danske Regioner deltog næstformand i Psykiatri- og Socialudvalget Vibeke Gamst. På bagkant af mødet sendte Danske Regioner input til udvalgsarbejdet og invitation til videre drøftelse heraf. Bidraget er vedlagt som bilag. Her pointeredes det blandt andet, at regionerne er klar til stå for et specialiseret døgnbehandlingstilbud til gravide med rusmiddelforbrug.

Regeringsudvalget er på nuværende tidspunkt i slutprocessen af deres arbejde med at udforme politikken. Der er ikke noget nyt om værdighedsreformen i den netop præsenterede finanslov for 2025. Men i regeringens finanslovsforslag er der afsat 100 millioner kroner i 2025, 150 millioner kroner i 2026 og 200 millioner kroner årligt herefter til den nye socialpolitik, der skal skabe bedre muligheder for de mest udsatte borgere, der for eksempel lever med hjemløshed, psykisk sårbarhed og misbrugsproblemer.

SSA-reserven

SSA-reserven, er en pulje, som Folketingets partier årligt udmønter for de næste fire år. Midlerne gives til social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet mv., og ordførere fra alle partier er med i forhandlinger om, hvordan midlerne skal bruges.

Den 14. november 2024 indgik regeringen, Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre og Alternativet aftale om fordelingen af reserven på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet. Der er midler til blandt andet hjemløse, mennesker udsat for vold, handicapområdet, øget sundhed i almene boligområder og adoptionsområdet.

Der gives blandt andet penge til disse initiativer:

- Omkring 100 mio. kr. til de allermest udsatte borgere, som lever på gaden og ofte har et misbrug og psykiske problemer. Der gives eksempelvis midler til sociale viceværter, der kan støtte mennesker i hjemløshed, der flytter i egen bolig.
- Omkring 65 mio. kr. til voldsudsatte. Blandt andet til Lev Uden Vold og til ambulante behandling.
- Knap 50 mio. kr. specifikt til sundhedsindsatser i almene boligområder, der skal bekæmpe ulighed i sundhed.
- Omkring 70 mio. kr. til handicapområdet – blandt andet til servicehunde til personer med psykiske handicap og til en handlingsplan for uddannelse og beskæftigelse for mennesker med handicap

[Se aftaleteksten her](#)

Rådet for Socialt Udsatte

Rådet for Socialt Udsatte er nedsat af socialministeren og har som uafhængigt råd til formål at rådgive regeringen og Folketinget om, hvordan social udsathed kan forebygges og afhjælpes.

Fokus for rådets arbejde er mennesker, der enten lever i, eller er i risiko for at ende i social udsathed. Eksempelvis mennesker, der lever i eller på kanten til hjemløshed, lever med afhængighed af stoffer, alkohol eller gambling, lever med psykiske lidelser, salg af sex, og/eller langvarig arbejdsløshed og fattigdom. Særligt når disse optræder i kombination og kræver nye løsninger på tværs af fagområder.

Kira West, Formand for Rådet for Socialt Udsatte, holder oplæg om, hvad rådet finder særligt afgørende for gruppen af de allermest udsatte borgere.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Udvalget drøftede, hvordan man fra regional side kan være med til at styrke indsatsen for de mest udsatte borgere.

Med udgangspunkt i oplæg fra Kira West, formand for Rådet for Socialt Udsatte, blev metoden ACT og dennes sammenhæng med FACT drøftet. Herunder fyldte spørgsmålet om, hvordan samarbejdet på tværs af sektorer styrkes. Yderligere drøftede udvalget de mange udgående initiativer, der igangsættes og muligheden for at tænke disse ind i sundhedsrådene.

Det blev besluttet, at der følges op på teamdrøftelsen på et udvalgsmøde i det kommende år. Her ønsker udvalget en oversigt over FACT og ACT og forskellene på de to modeller. Derudover skal opfølgningen indeholde en drøftelse af, hvad økonomien i de nye sundhedsråd muliggør, og hvordan gruppen af de mest udsatte kan indtænkes i sundhedsrådenes arbejde. Endelig ønskes der en videre drøftelse af, hvordan udsatte-fagligheden kan styrkes.

I First Agenda under 'Øvrigt materiale' uploades:

- Slides fra Rådet for Socialt Udsatte
- Erfaringsopsamling på botilbudsteams.

Bilag

1. Danske Regioners input til udarbejdelse af en ny politik for de allermost udsatte (1739325 - EMN-2022-00567)

7 (Offentlig) Udkast til mødeplan for 2025

Julie Kjærgaard
EMN-2022-00567

Resumé

Udvalget er tidligere blevet orienteret om mødedatoer for 2025. En plan for udvalgsbesøg i tre regioner er skitseret herunder.

Indstilling

Det indstilles,

at Psykiatri- og Socialudvalget tager udkastet til mødeplan for 2025 til orientering.

Sagsfremstilling

Herunder udkast til mødeplan for 2025

Fredag den 28.februar 2025

Besøg i Region Nordjylland

Torsdag den 24.april 2025

Danske Regioner, Dampfærgevej 22, 2100 København Ø

Fredag den 20.juni 2025

Besøg i Region Midtjylland

Torsdag den 4.september 2025

Danske Regioner, Dampfærgevej 22, 2100 København Ø

Fredag den 31.oktober 2025

Besøg i Region Hovedstaden

Torsdag den 4. december 2025

Danske Regioner, Dampfærgevej 22, 2100 København Ø

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Udvalget tog udkastet til orientering.

Det blev besluttet, at Danske Regioner undersøger, om mødet den 24. april kan flyttes, da der er overlap med møde i Løn- og Praksisudvalget. Et eventuelt flyt af møde vil blive sendt i høring i udvalget forud for en endelig kalenderændring.

Endelig blev det noteret, at Mette melder afbud til møde den 20. juni 2025 og er nødt til at gå tidligt til mødet i september 2025.

Bilag

8 (Offentlig) Meddelelser og gensidig orientering

Rikke Felby
MDR-2024-00036

Resumé

-

Indstilling

Det indstilles,
at Psykiatri- og Socialudvalget tager orienteringspunkterne til efterretning

---

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Danske Regioners formandskab skal mødes med Social- og boligministeren
Udvalget blev orienteret om, at Danske Regioners formandskab skal mødes med den nye Social- og boligminister Sophie Hæstorp Andersen.

Opsigelse fra Carelink psykiatri

Udvalget blev orienteret om, at Carelink psykiatri har opsagt deres aftaler med Danske Regioner på matriklerne i Viborg, Kolding og Roskilde.

Carelink psykiatri har opgjort antallet af patienter hos dem ved opsigelse til ca. 930 – primært børn og unge henvist fra børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger. Udvalget blev orienteret om, at der er en proces i gang med at sikre alle patienter videre forløb. Danske Regioner har dagligt kontakt med Carelink Psykiatri, Hejmdal Privathospital, de regionale psykiatrier, sundhedsplanlægning og visitationsenheder.

Bilag

9 (Offentlig) Eventuelt - åbent

Rikke Felby
MDR-2024-00036

Resumé

-

Indstilling

*Det indstilles,
at*

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

.

Bilag

10 (Fortrolig)

MDR-2024-00036